

دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)

دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات

مبانی امنیت اطلاعات

(ترم بهمن ۹۸)

PKC

نستوه طاهری جوان

nastoooh@aut.ac.ir

Public Key Cryptography

✓ نقطه ضعف اصلی روش های رمزنگاری متقارن
نیاز به سِت کردن کلید مشترک و سِرّی

علاوه بر این، هر فرد برای تبادل داده با n نفر دیگر، باید n کلید سری و محرمانه را مدیریت کند!

✓ در مقابل روش های نامتقارن، موسوم به رمزنگاری کلید-عمومی، این نیاز اساسی را بر طرف می کنند.

○ در این روش ها، عملیات رمزگذاری با یک کلید انجام می شود و عملیات رمزگشایی با کلیدی دیگر!

○ استنتاج این کلیدها از روی یکدیگر غیر ممکن است.

Public Key Cryptography

✓ روال کار در PKC

○ ساختن کلید

- هر کس که تمایل به دریافت داده محرمانه است، باید یک جفت کلید بسازد. یک کلید با عنوان e برای رمزگذاری، و یک کلید با عنوان d برای رمزگشایی.

○ انتشار کلید

- فرد گیرنده، کلید e را برای همه ارسال می کند. اما کلید d را باید محرمانه نزد خود نگهدارد.
- به همین دلیل به d ، کلید خصوصی و به e کلید عمومی گویند.

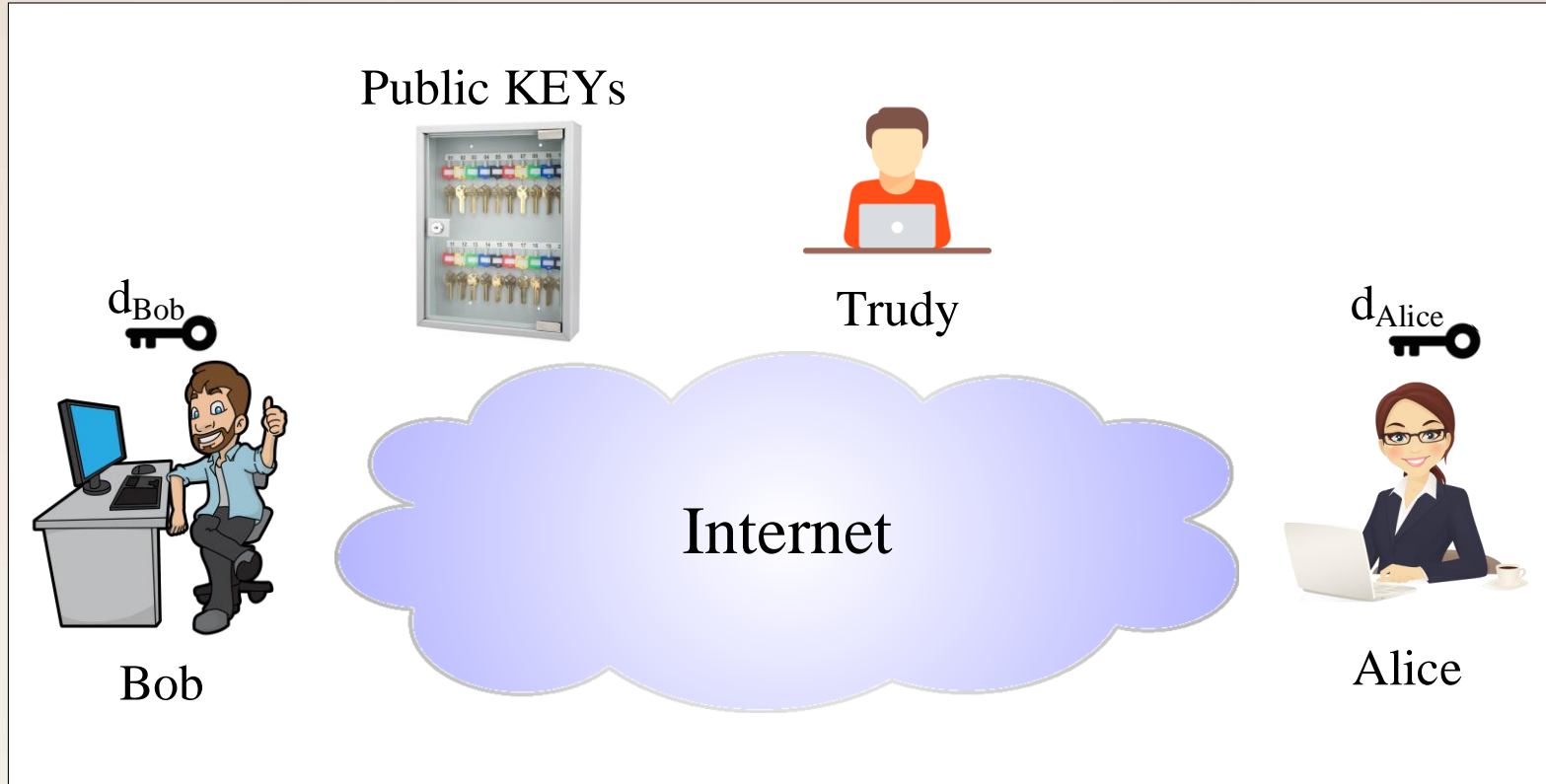
○ رمزگذاری

- فرستنده داده محرمانه برای این گیرنده خاص، کلید عمومی گیرنده را پیدا کرده (یا از خودش دریافت می کند) و داده را با آن رمز کرده و ارسال می کند.
- داده ای که با کلید عمومی گیرنده رمز شده باشد، فقط با کلید خصوصی اش گشوده خواهد شد.

Public Key Cryptography

روال کار در PKC ✓

شکل برای توضیح شفاهی

Public Key Cryptography

✓ یادآوری و نتیجه گیری دو اصل اساسی در PKC

○ اصل اول: هر داده ای که با e یک فرد رمز شده باشد، تنها با d همان فرد گشوده خواهد شد.

○ اصل دوم: e و d از روی یکدیگر قابل استخراج نیستند.
• با داشتن e ، نمی توان d را محاسبه کرد.

پس هر کسی باید یک کلید عمومی و یک کلید خصوصی داشته باشد، کلید عمومی را در اختیار همگان قرار می دهد تا دیگران به کمک آن داده های ارسالی برای وی را رمز کنند، و یک کلید را به صورت محرمانه و برای رمزگشایی داده های دریافتی استفاده می کند.

Public Key Cryptography

✓ مزایای اصلی PKC در برابر رمزنگاری متقارن

- عدم نیاز به کانال امن جهت تبادل کلید
- هر فرد فقط در محرمانه نگه داشتن یک کلید کوشا باشد
- پشتیبانی از امضای دیجیتال (مباحث آینده درس)

Public Key Cryptography

✓ معایب اصلی PKC در برابر رمزنگاری متقارن

- پیچیدگی و زمان بر بودن محاسبات رمزنگاری (در حد چند ده هزار برابر)
- در عمل، معمولا ciphertext از plaintext هم طول نیستند.
- استفاده از کلیدهای بسیار بزرگتر در عمل
- نیاز به اعتبار سنجی کلیدهای عمومی (مهم)

Public Key Cryptography

✓ برخی از الگوریتم های رده PKC

- ElGamal (الجمال)
- کوله پشتی مرکل-هلمن
- کرامر-شاوپ
- ...
- و RSA (که به عنوان معروف ترین الگوریتم، با جزئیات کامل بررسی خواهیم کرد)

RSA

الگوریتم RSA (Rivest, Shamir, Adleman) ✓

○ معرفی در سال ۱۹۷۷

○ معروف ترین و پرکاربردترین الگوریتم رمزنگاری کلید عمومی (با اختلاف زیاد)

○ استفاده شده در:

- مستر کارت

- ویزا کارت

- پروتکل SET

- پروتکل SSL

- استفاده موثری در انواع امضاها دیجیتالی

- و ...

RSA

الگوریتم RSA ✓

○ ساخت کلید:

- انتخاب دو عدد اول بسیار بزرگ، با عنوان p و q
- محاسبه n و z از روی p و q

$$n = p * q$$

$$z = (p-1) * (q-1)$$

- انتخاب عدد d به نحوی که نسبت به z اول باشد. (هیچ عامل مشترکی نداشته باشند)
- انتخاب e به گونه ای که عبارت زیر صادق باشد

$$(e * d) \bmod z = 1$$

حال:

- زوج (e, n) کلید عمومی است.
- زوج (d, n) کلید خصوصی است.

RSA

✓ الگوریتم RSA

○ رمزگذاری:

- متن را به بلاک های مساوی با عنوان P تقسیم می کنیم.
- اندازه بلاک ها باید حداکثر k باشد. K بزرگترین عددی است که $2^k < n$ که در صدق می کند.
- فرمول رمزنگاری هر بلاک به صورت زیر است:

$$C = P^e \text{ mod } n$$

○ رمزگشایی

- فرمول رمزگشایی به صورت زیر است:

$$P = C^d \text{ mod } n$$

RSA

✓ مثال از الگوریتم RSA

○ ساخت کلید:

- انتخاب دو عدد اول: $p=3$ و $q=11$
- محاسبه $n=33$ و $z=20$
- انتخاب $d=7$ که نسبت به $z=20$ اول است
- انتخاب $e=3$ که در واقع $7*3 \bmod 20 = 1$

➤ کلید عمومی ($e=3, n=33$)

➤ کلید خصوصی ($d=7, n=33$)

RSA

✓ مثال از الگوریتم RSA

○ رمز گذاری

- فرض کنیم یکی از بلاک های داده اصلی برابر ۱۹ است. پس داریم:

$$C = 19^3 \bmod 33 = 28$$

○ رمزگشایی

- داریم $C=28$ ، پس:

$$P = 28^7 \bmod 33 = 19$$

RSA

✓ و اما ترودی!

○ ترودی زوج (e, n) را در اختیار دارد.

○ نیاز به محاسبه و به دست آوردن d دارد.

- ابتدا باید n را به عوامل اولش تجزیه کند. که با توجه به ماهیت n ، متأسفانه پاسخ آن یکتاست که همان p و q ابتدایی خواهد بود!
- بر اساس p و q ، می تواند به راحتی Z را محاسبه کند.
- بر اساس Z می تواند d را به دست آورد.
- تمام!

○ نکته: هنوز الگوریتم کارآمدی برای تجزیه اعداد بزرگ به عوامل اولشان پیدا نشده است. تنها راه: جستجو و آزمون!

RSA

✓ جمع بندی RSA

- پس از گذشت ۴ دهه، هنوز RSA محبوب و پر کاربرد است.
- با کشف احتمالی یک الگوریتم کارآمد برای تجزیه اعداد به عوامل اولشان، کار RSA یکسره خواهد شد.
- تا آن زمان کافیست، همزمان با افزایش قدرت محاسباتی دنیا، فقط طول کلید را افزایش داد.
- برای درک مبانی نظری آن، مبحث لگاریتم گسسته، قضایای فرما و اوپلر و قضایای مربوط به اعداد اول را مرور کنید.

✓ الگوریتم های رمزنگاری نامتقارن دیگری نیز پیشنهاد شده اند، که هر یک بنابه دلایلی توفیق RSA را کسب نکرده اند.

منابع

[1] William Stallings, “Cryptography and Network Security,” 7th ed.

پایان